

МИСТЕЦТВО І МИТЦІ В ЧАСИ КРИЗ ТА КАТАСТРОФ

II Черкашинські читання
18-19 листопада 2022 року

ХАРКІВ 2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО
БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД «МИСТЕЦЬКИЙ АЛЬЯНС»
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«МУЗИКОЗНАВЦІ УКРАЇНИ У СВІТОВІЙ КУЛЬТУРІ»

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

КАФЕДРА ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ МУЗИКИ
КАФЕДРА ТЕАТРОЗНАВСТВА

«ІІ ЧЕРКАШИНСЬКІ ЧИТАННЯ»

ПРОГРАМА
МІЖНАРОДНОГО НАУКОВОГО СИМПОЗИУМУ
**«МИСТЕЦТВО І МИТЦІ
В ЧАСИ КРИЗ ТА КАТАСТРОФ»**

Харків, 18-19 листопада 2022 року

АВТОРИ ІДЕЇ:

Ірина Драч, доктор мистецтвознавства, професор, завідувачка кафедри історії української та зарубіжної музики Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського

Олександра Самойленко, доктор мистецтвознавства, професор, проректор з наукової роботи Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової, голова громадської організації «Музикознавці України у світовій культурі»

Яна Партола, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри театрознавства, декан театрального факультету Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського

СПІКЕРИ:

Марина Черкашина-Губаренко, доктор мистецтвознавства, професор Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського та Київської муніципальної академії музики імені Р. М. Глієра, академік Національної академії мистецтв України (Київ)

Майя Гарбузюк, доктор мистецтвознавства, професор, в. о. декана факультету культури і мистецтв Львівського національного університету імені Івана Франка

Валерія Жаркова, доктор мистецтвознавства, професор, завідувачка кафедри історії світової музики Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського та Київської муніципальної академії музики імені Р. М. Глієра

18 листопада (п'ятниця)

Посилання:

<https://us06web.zoom.us/j/85986272408?pwd=Mm5sSW9uN3NzRohjeFlJTWRjOTFUZz09>

ID: 859 8627 2408

Passcode: D99xPx

10:00-10:30 – відкриття наукового симпозиуму

Говорухіна Наталія Олегівна, ректор Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, заслужений діяч мистецтв України, професор, кандидат мистецтвознавства

Чернявська Маріанна Станіславівна, проректор з наукової роботи Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського, професор кафедри спеціального фортепіано, кандидат мистецтвознавства

*Презентація збірки тез доповідей
за матеріалами «Других Черкашинських читань»*

10:30-12:00

18 листопада (п'ятниця)

ОПЕРНЕ МИСТЕЦТВО У ПЕРЕДЧУТТІ МАЙБУТНІХ КАТАСТРОФ

Відкрита лекція **Черкашиної-Губаренко Марини Романівни**, академіка Академії Мистецтв України, доктора мистецтвознавства, професора кафедри історії світової музики НМАУ імені П. І. Чайковського

12:00-14:00

18 листопада (п'ятниця)

Модератор:

Драч І. С.,

доктор мистецтвознавства,
професор, завідувачка кафедри історії
української та зарубіжної музики
ХНУМ імені І. П. Котляревського

***Роль Романа Черкашина у формуванні вітчизняного
курбасознавства***

Ботунова Галина Яківна

заслужений працівник культури України, доцент,
професор кафедри театрознавства ХНУМ імені І. П. Котляревського

***Українське історичне музикознавство – наука про
майбутнє***

Рощенко Олена Георгіївна

доктор мистецтвознавства, професор кафедри історії
української та зарубіжної музики ХНУМ імені І. П. Котляревського

***Музична історія як «прояснення тих розривів, на перетині
яких ми живемо» (М. Фуко)***

Драч Ірина Степанівна

доктор мистецтвознавства, професор,
завідувачка кафедри історії української та зарубіжної музики
ХНУМ імені І. П. Котляревського

***Проблема війни в «Ab urbe condita» (поетичних творах за
мотивами історії Стародавнього Риму) Івана Франка***

Каленіченко Ольга Миколаївна

доктор філологічних наук, професор кафедри театрознавства
ХНУМ імені І. П. Котляревського

***Музичне середовище в період воєнного стану: історичні
паралелі та виклики сьогодення***

Довжинець Інна Георгіївна

докторка мистецтвознавства,
професорка кафедри загального та спеціалізованого фортепіано
ХНУМ імені І. П. Котляревського

Український театр. Досвід війни

Партола Яна Вікторівна

кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри театрознавства, декан
театрального факультету ХНУМ імені І. П. Котляревського

Ріхард Вагнер і революція

Сердюк Олександр Віталійович

кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри історії української та зарубіжної музики ХНУМ імені І. П. Котляревського

«Синдром Тангейзера» та травматичний мистецький досвід у фільмі І.Сабо «Зустріч із Венерою»

Зуєв Сергій Павлович

кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри психології, політології та соціокультурних технологій Сумського державного університету

Життя як жага польоту (перечитуючи мемуари Сержа Лифаря)

Анфілова Світлана Геннадіївна

кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри історії української та зарубіжної музики ХНУМ імені І. П. Котляревського

14:00-15:30

18 листопада (п'ятниця)

Трагічні відображення Першої світової війни у творчій долі Моріса Равеля

Жаркова Валерія Борисівна

доктор мистецтвознавства, професор, завідувачка кафедри історії світової музики НМАУ імені П. І. Чайковського

«Paikenmesse» та «Nelsonmesse» Йозефа Гайдна: шедеври воєнного часу

Кутасевич Андрій Валентинович

кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри спеціального фортепіано НМАУ імені П. І. Чайковського

Композитор ancien régime Луїджі Боккеріні у кризові часи на зламі XVIII-XIX століть

Мельник Вікторія Юріївна

аспірантка кафедри історії української та зарубіжної музики ХНУМ імені І. П. Котляревського

***Едвард Елгар: репутація «найбільш німецького»
англійського композитора в Першу світову війну***

Лисичка Олександр Миколайович

викладач кафедри історії української та зарубіжної музики
ХНУМ імені І. П. Котляревського

***Кароль Шимановський: паломництво у країну Сходу
(пошуки сенсів в умовах воєнного часу)***

Мамона Ангеліна Геннадіївна

аспірантка кафедри історії української та зарубіжної музики
ХНУМ імені І. П. Котляревського

Катастрофа війни у творчості її вигнанців

Махсма Вікторія Михайлівна

студентка – музикознавиця IV курсу ХНУМ імені І. П. Котляревського

«Передостанні думки» Е. Саті як музика воєнного часу

Поліщук Софія

студентка-музикознавиця II курсу
ХНУМ імені І. П. Котляревського

15:30-17:00

18 листопада (п'ятниця)

Антивійна. Експансія мистецтва

Дербас Марина Олексіївна

завідувачка навчальною лабораторією кафедри історії
української та зарубіжної музики ХНУМ імені І. П. Котляревського

***«КАУНАС 2022»: особливості мистецького простору
культурної столиці Європи***

Панасюк Валерій

доктор мистецтвознавства,
професор Київського національного університету культури і мистецтв

Вагнерієнс Євгенія

Graiciunas School of Management, Литва

***Гра[н]д-опера «Мистецтво війни»: спроба рефлексії чи
музична документалістика?***

Кордовська Поліна Анатоліївна

викладач кафедри загального та спеціалізованого фортепіано
ХНУМ імені І. П. Котляревського

**Харківський академічний театр ляльок імені
В. Афанасєва під час війни**

Дмітрієва Оксана Федорівна

заслужена артистка АР Крим, доцент кафедри майстерності актора
та режисури театру анімації
ХНУМ імені І. П. Котляревського

**Розрада *Noto musicus*: народження посібника з історії
музики під час війни**

Різаєва Ганна Євгенівна

кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри історії світової музики НМАУ імені П. І. Чайковського

**Ювілей Миколи Лисенка: контрапункт мистецького
фронту**

Прокопович Тетяна Юріївна

кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри історії, теорії музики та
методики музичного виховання Рівненського державного
гуманітарного університету

**Концертно-просвітницька діяльність ансамблю в умовах
війни (на прикладі струнного тріо «*Semplice*»)**

Богатирьов Володимир Олександрович

викладач кафедри композиції та інструментування
ХНУМ імені І. П. Котляревського

17:00-19:00

18 листопада (п'ятниця)

Презентація проєкту

«Музика молодих харківських композиторів у Львові»

Спікери:

Ганна Савченко, кандидат мистецтвознавства, професор,
в.о.завідувачки кафедри композиції та інструментування
ХНУМ імені І. П. Котляревського

Володимир Богатирьов, викладач кафедри композиції та
інструментування ХНУМ імені І. П. Котляревського

Поліна Кордовська, викладач кафедри загального та
спеціалізованого фортепіано ХНУМ імені І. П. Котляревського

У програмі – твори студентів і молодих викладачів

Блок студентів:

Іван Савченко – «День і ніч» для кларнета соло.
Виконує **Юрій Босацький**

Данило Лазарев – 2 частини з циклу «Сім миттєвостей» для фортепіано. Виконує **Лілія Холоменюк**

Христина Юрко – 2 частини з циклу «Акварелі» для фортепіано. Виконує **Віталіна Бессонова**

Алевтіна Руденко – 3 частини з циклу «П'ять настроїв» для фортепіано. Виконує **Павло Янушевський** (фортепіано)

Єлизавета Волошина – Диптих «Відблиски на дзеркалах» для скрипки і фортепіано. Виконують **Аліса Дідік** (скрипка) та **Роксолана Кім** (фортепіано)

Олексій Швиркунов – «Весняні птахи» для флейти і фортепіано. Виконують **Ірина Хома** (флейта) та **Роксолана Кім** (фортепіано)

Ілля Левада – «Крізь падолист» для віолончелі і фортепіано. Виконують **Оксана Литвиненко** (віолончель) та **Ілля Левада** (фортепіано)

Михайло Сиротюк – Три новелети для флейти, скрипки і віолончелі. Виконують **Марія Клименко** (скрипка), **Галина Цибульник** (флейта) та **Софія Окрутна** (віолончель)

Блок викладачів:

Катерина Палачова – «Молитва» для фортепіано. Виконує **Роксолана Кім**

Володимир Богатирьов – Диптих за картинами Івана Айвазовського для фортепіано. Виконує **Лілія Холоменюк**

Дмитро Малий – «Вокаліз» для скрипки і фортепіано. Виконують **Діана Жога** (скрипка) і **Віталій Дворовий** (фортепіано)

19 листопада (субота)

10.30 – 12.00

Модератор:

Щукіна Ю. І.

кандидат мистецтвознавства,
в.о. завідувача кафедри театрознавства
ХНУМ імені І. П. Котляревського

**УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР: ВІД КОЛОНІАЛЬНОГО СПАДКУ ДО
ДЕКОЛОНІАЛЬНОГО ПРОРИВУ**

Подія відбувається в рамках проєкту «Локальні знання в театрі і перформансі останнього двадцятиліття супроти епістемологічної несправедливості. Перспектива Польщі та України» Лабораторії творчих практик локальних культур філологічного факультету Ягеллонського університету

Відкрита лекція Майї Гарбузюк, доктора мистецтвознавства,
професора,
в.о. декана факультету культури і мистецтв ЛНУ імені Івана Франка

12:00-13.00

19 листопада (субота)

Особливості постановки в Харківському театрі опери та балету ім. М.В. Лисенка сучасної української опери «Золотий обруч» Б. Лятошинського (1929–30 р.р.)

Долганова Інга

старший викладач кафедри театрознавства
ХНУМ імені І. П. Котляревського

Театральність у музиці і музика для театру. Сторінки творчості Геннадія Фролова

Жданько Андрій Миколайович

кандидат мистецтвознавства,
професор кафедри історії української та зарубіжної музики
ХНУМ імені І. П. Котляревського

Поліфонія часу у житті та мистецтві

Енська Олена Юріївна

кандидат мистецтвознавства,
доцент Сумського державного педагогічного університету
імені А. С. Макаренка

***Голос із минулого у сьогодення: «Найвище щастя»
Б. Лятошинського – В. Сосюри***

Калініна Анна Сергіївна

кандидат мистецтвознавства,
викладач кафедри історії української та зарубіжної музики
ХНУМ імені І. П. Котляревського

***Концерт для скрипки з оркестром Л. ван Бетховена як
приклад творчого «прориву» у скрипковому мистецтві ХІХ
століття***

Клендій Олександра Юріївна

аспірантка кафедри історії української та зарубіжної музики
ХНУМ імені І. П. Котляревського

***«Святе сімейство Пактовських» у музичному ландшафті
Харкова (з фондів музею «Обереги музичної Харківщини»)***

Седлецький Юрій

магістрант кафедри історії української та зарубіжної музики
ХНУМ імені І. П. Котляревського

13.00-16:00

19 листопада (субота)

***Мистецтво як інструмент самозбереження. Проект
відеопоезії «Жінки, діти та тварини України крізь війну»
(пам'яті Тетяни Борисівни Веркіної)***

Кобзар Ірина Іванівна

ст. викладач кафедри сценічної мови
ХНУМ імені І. П. Котляревського

***Василь Стус. Сучасний погляд студентства на українську
поезію кризових часів та проблематика вибору
навчального матеріалу***

Ключка Анна Ігорівна

викладач кафедри сценічної мови
ХНУМ імені І. П. Котляревського

Специфіка поєднання руху музики, пластики ляльки зі словом, актором театру ляльок

Мохленко Ольга Федорівна

викладач кафедри сценічної мови
ХНУМ імені І. П. Котляревського

***Перші кроки музиканта на сцені як травматичний досвід
(на прикладі біографії французького піаніста Олександра Таро)***

Воскобойніков Яків Володимирович

викладач кафедри спеціального фортепіано
ХНУМ імені І. П. Котляревського

Технології арт-терапії в сучасній реабілітації дітей та дорослих

Либо Олена Леонідівна

ст. викладач кафедри театрознавства
ХНУМ імені І. П. Котляревського

Сопілка - сучасна українська зброя

Голяка Геннадій Петрович

кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри народних інструментів
ХНУМ імені І. П. Котляревського

«Людина подолає будь-яке як, якщо розуміє навіщо»

Григор'єва Іоанна

викладач музично-теоретичних дисциплін Черкаської
ДМШ імені В. Талаха